

інтернет-комунікації; характеристика явлення мовного скорочення як характерного признака англоязычного інтернет-сленга.

Интернет как новое коммуникативное пространство способствует тому, что носители языка чаще задумываются над используемыми языковыми средствами. Сеть стимулирует речевое творчество человека, в то время как речь становится инструментом творческой самореализации. Появление интернета во второй половине XX века привело к возникновению такого языкового явления как интернет-сленг. Сленг находится на последней ступени всех возможных языковых форм общения и включает различные формы языка, с помощью которых люди отождествляют себя с теми или иными культурными или социальными группами. Однако сленг играет важную роль в самоидентификации индивидов, которые связаны между собой определенными интересами и, так или иначе, используется всеми группами людей.

Особенность речевого общения участников в сети интернет заключается не только в использовании интернет-сленга, но и в сочетании лексических единиц, принадлежащих к разным стилям и регистрам речи, в соответствии с прагматическими установками и целями общения. Общаюсь в сети с помощью коротких фраз, емкительных и сжатых выражений, обозначая эмоции картинками, пользователи создают новый язык, построенный на графических символах и словах.

Ключевые слова: интернет, сленг, коммуникация, интернет-сленг, языковые сокращения.

SUMMARY

CHARACTERISTIC OF INTERNET COMMUNICATION AS A FORM OF ENGLISH SLANG

The study of linguistic features of Internet communication is of particular urgency, as the language in which individuals communicate on the Internet has characteristic features, in the fact, in spite of the fact, it appeared only in the late twentieth century.

Communication on the Internet has become an objective linguistic reality, as nowadays it is the most common form of communication in the virtual world, which ignores genre canonical principles as well as rules of spelling and is characterized by certain features that differ it from other types of communication.

The purpose of this work is to determine the characteristics of Internet communication as a form of English slang; to explain the concept of "slang"; to identify linguistic features of English-speaking Internet communications; to describe the phenomenon of language reduction as a characteristic feature of English internet slang.

Internet as a new communicative space ensures that native speakers often think about the language units they use. The network encourages linguistic creativity, while language becomes a tool of self-actualization. The emergence of the Internet in the second half of the twentieth century led to the appearance of such phenomena as Internet slang. Slang is the last stage of all possible linguistic forms of communication, and includes various forms of speech by which people identify themselves with certain cultural or social groups. However slang plays an important role in the identity of individuals who are connected to each other by certain interests and, anyway, is used by all groups of people.

The characteristic feature of Internet communication is not only the usage of Internet slang, but also the combination of lexical units belonging to different styles and registers of language according to the pragmatic attitudes and communication purposes. Using short phrases, bridges and short expressions as well as expressing emotions with pictures, users create a new language, based on graphic symbols and words.

Key words: internet, slang, communication, internet slang, language reduction.

УДК 811.111'373.45

ПРОБЛЕМА ЗАСМІЧЕННЯ МОВИ ВАРВАРИЗМАМИ

ГЕРЦОВСЬКА Н.О., ПАГУТЯК Ю.М.

Мукачівський державний університет

Необхідність виявлення факторів запозичення та використання варваризмів зумовлює актуальність теми статті. У лексичній еволюційній процесі відбуваються безперервно й особливо інтенсивно, тому вивчення змін словникового складу залишається одним із найактуальніших напрямів мовознавчих досліджень. Метою даної роботи є дослідження проблеми засмічення мови варваризмами. Дослідження теми статті здійснена на основі методів аналізу, порівняння та аргументування. У статті проаналізовано явище запозичення іншомовної лексики на матеріалі сучасної англійської мови; виявлено, що одним із найважливіших джерел збагачення словникового складу будь-якої мови є запозичення з інших мов; введено, що зростання словникових ресурсів літературних мов унаслідок запозичень і кальок є одним із найвиразніших явищ мовно-літературного розвитку. У статті висвітлено поняття варваризм. Питання теорії і практики застосування варваризмів постійно перебувають у полі зору лінгвістів, інтерес до їх дослідження продовжує зростати, при цьому міжмовні контакти розглядаються як один із найважливіших чинників, що впливають на зміни і розвиток окремих мов. У статті вказано основні причини вживання варваризмів та пояснено важливість вміння розрізняти запозичені та незапозичені слова з їх правовисом. Вказано основні причини вживання варваризмів та найактивніші сфери застосування. Зазначено, що однією з найактивніших сфер залучення нової іншомовної лексики, а зокрема варваризмів, є засоби масової інформації. Варваризми також зустрічаються у сфері реклами, освіти і науки, спорту, музичної культури, інформатики та обчислювальної техніки. Введено, що характерною рисою сучасних мовних процесів є широке використання англійських варваризмів, обґрунтовано причину широкого запозичення англіцизмів та вказано межі їх вживання у мові-реципієнті. У статті висвітлено питання

щодо коректного використання варваризмів. Практична значущість полягає у застосування результатів дослідження у сфері мовознавства та літературознавства, оскільки проблема засмічення мови варваризмами має досить велику традицію і постійно привертає увагу вітчизняних і зарубіжних лінгвістів.

Ключові слова: запозичення, варваризм, дослідження, лінгвістика, лексика, словниковий запас, семантика.

В даний час вивчення іншомовних запозичень має досить велику традицію. Починаючи з XVIII ст., проблема запозичень постійно привертає увагу вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, а передусім, причина іншомовних запозичень.

Зібраний фактичний матеріал переконливо свідчить, що одним із найважливіших джерел збагачення словникового складу будь-якої мови є запозичення з інших мов. Відомо, що зростання словникових ресурсів літературних мов унаслідок запозичень і калюк є одним із найвиразніших явищ мовно-літературного розвитку. Між різними мовами, в яких би родинних відносинах вони не знаходилися, відбуваються інтенсивні процеси взаємовигідного обміну, особливо в області лексики. У лексиці еволюційні процеси відбуваються безперервно й особливо інтенсивно, тому вивчення змін словникового складу залишається одним із найактуальніших напрямів мовознавчих досліджень.

Постановка завдання. Необхідність виявлення факторів запозичення та використання варваризмів зумовлює актуальність теми статті. Метою даної роботи є дослідження проблеми засмічення мови варваризмами. Досягнення цієї мети передбачає виконання таких завдань:

- 1) дослідити процеси засвоєння іншомовної лексики;
- 2) дослідити поняття "варваризм" та вказати причини їх вживання;
- 3) вказати сфери їх застосування;
- 4) обґрунтувати коректне використання варваризмів.

Об'єкти та методи дослідження.

Об'єктом дослідження є варваризми, як іншомовні за походженням лексеми.

Предметом дослідження є англіцизми, які увійшли в мову-реципієнт.

Дослідження здійснено на основі методів аналізу, порівняння та аргументування.

Результати та їх обговорення. Думка про те, що більшість сучасних мов світу, а зокрема європейських, мають змішаний характер, відома в лінгвістиці вже давно. Тому питання теорії і практики застосування варваризмів постійно перебувають у полі зору лінгвістів, інтерес до їх дослідження продовжує зростати, при цьому міжмовні контакти розглядаються як один із найважливіших чинників, що впливають на зміни і розвиток окремих мов.

Про значення і роль запозичень як результату міжмовних контактів слушно думав висловив академік Ю. В. Шерех: "Загалом з перегляду запозичень кожної мови можна скласти певне уявлення про історію даного народу: з якими народами він стикався, в чому як він залежав від них або вчився" [3].

Запозичення – це перехід елементів однієї мови в іншу як результат взаємодії мов або самі елементи, перенесені з однієї мови в іншу [6]. Варваризм (від грец. *barbaros* – чужоземний) – це іноземне слово або вираз, який не повністю освоєний мовою сприймається як чужорідне, як порушення загальноприйнятої мовної норми. Підкреслимо, що процес запозичення слів – явище нормальне, а в певні історичні періоди навіть неминуче.

Співвідношення запозичених та корінних слів у різних мовах неоднакове. В українській мові запозичення становлять приблизно 10% її словникового складу, в румунській – понад 40% (переважають із слов'янських мов), у японській – приблизно 70% (здебільшого з китайської мови). Мабуть, найбільш насичена іншомовними словами лексика корейської мови – їх тут майже 90% (переважно з китайської мови) [2].

Якщо розглядати словниковий склад англійської мови, то всі вхідні в нього слова слід вважати англійськими, за винятком таких слів, які своєю формою видають своє іноземне

походження. Але таких слів в англійській мові порівняно мало. Переважна маса слів сприймається в сучасній мові як слова англійські, яке б не було їх дійсне походження. Насправді ж споконвічно англійськими є слова, відомі з давньоанглійської періоду. Вони складають менше половини англійської лексики. Інша частина словникового запасу мови – слова іншомовного походження, що прийшли з латинської, грецької, французької, скандинавських та інших мов.

Слід зазначити, що слова, запозичені з інших мов, не завжди пристосовані до фонетичних законів мови-реципієнта. Тому для правопису важливо вміти розрізняти запозичені й незапозичені слова.

Розрізняють кілька причин вживання варваризмів, та іншомовних слів загалом. По-перше, часто вони запозичуються разом із поняттям. Такі слова звичайно не мають відповідників, наприклад, іменники *політика* (*politics*), *спортсмен* (*sportsman*), *футбол* (*football*)[5].

Другою причиною запозичень є прагнення деталізувати уявлення про предмет, назва якого вже існує в мові. Наприклад, слово *джем* (від англ. *jam*) означає різновид варення, десерт — це солодоші, які подають після обіду; *бар* (від англ. *bar*) — невеликий ресторан або закуочна, *госпіталь* (від англ. *hospital*) — медичний заклад для лікування військовослужбовців [7].

Третьою причиною запозичення є прагнення замінити описовий вираз, словосполучення одним словом: *транспорт* (від англ. *transport*) — замість "засоби пересування", *мотель* (від англ. *motel*) — замість "готель для автотуристів", *круїз* (від англ. *cruise*) — замість "подорож на пароплаві", *турне* (від англ. *tourney*) — замість "подорож по круговому маршруту", *вакансія* (від англ. *vacancy*) — замість "вільна посада" [4].

Слушним є зауваження відомих українських вчених у царині журналістики: "Англо-американське домінування запозичень у глобальній комунікації можна охарактеризувати в багатьох категоріях, але насамперед скажемо, що у ХХ столітті цей феномен виявився у чотирьох площинах: англійська як світова мова, поп-культура, комунікаційні технології та інформація" [1]. За підрахунками, в українській мові англіцизми й американізми становлять близько 75-80% серед всіх нових запозичень. Варто відзначити, що порівняно з другою половиною ХІХ – початком ХХ століття значно змінилися джерела й умови запозичень. Адже в той період основними джерелами були французька та німецька мови, а запозичення з англійської мови мали спорадичний характер.

Однією з найактивніших сфер залучення нової іншомовної лексики, а зокрема варваризмів, є засоби масової інформації. Варваризми також зустрічаються у сфері реклами, освіти і науки, спорту, музичної культури, інформатики та обчислювальної техніки.

Характерною рисою сучасних мовних процесів є широке використання англійських варваризмів. За 1500 років свого розвитку англійська мова запозичила слова у безліч мов, так як носії цієї мови вступали в різні контакти з носіями інших мов в Європі і на інших континентах. Саме це пояснює таку велику кількість англіцизмів у словниковому складі сучасних мов. Межі їх вживання є дуже важливим питанням культури мовлення. Неодноразово ця проблема ставала предметом наукових дискусій, на яких обговорювалося питання, чи загрожують мові іншомовні слова, чи необхідно обмежувати потік запозичень тощо. Пуристи, які намагалися очистити медичну термінологію від цих варваризмів не отримали підтримки мовознавців та медиків.

Варваризми допомагають відтворити мовні особливості сучасності, підкреслюють інтеграцію інших культур. Вони, у свою чергу, надають мові автора експресивності та оригінальності, а також допомагають сконцентрувати увагу читача на тому чи іншому явищі. Однак варваризми в певній мірі засмічують мову, тому що представляють собою іншомовні зкраплення, часто під впливом своєрідної моди. Варваризми, як правило, свідчать про

освіченість автора промови і часом вживаються однаково часто як в усному, так і в писемному мовленні [8].

Як бачимо, дослідження проблеми запозичень постійно стає причиною дискусій між вітчизняними і зарубіжними лінгвістами. Інтенсивне засвоєння та функціонування, а також порівняно швидке засвоєння неологічних лексико-семантичних входжень – одне з характерних явищ сучасного періоду, що зумовлюється й визначається багатьма чинниками. Доведено, що варваризми – це слово, елемент слова, зворот або синтаксична конструкція, які запозичені з чужої мови, але не вкорінені в мові-реципієнті, і тому сприймаються як незвичні, як порушення мовних норми. Поява варваризмів та іноземних слів у мові – це природний процес, який спостерігається протягом усіх етапів розвитку різних мов світу, що є результатом економічних, політичних, культурних та інших зв'язків народів світу. Доведено, що межі вживання варваризмів є важливим питанням культури мовлення. Ця проблема ставала предметом наукових дискусій, на яких обговорювалося питання, чи загрожують мові іношомовні слова, чи необхідно обмежувати потік запозичень тощо. Питання про використання варваризму має вирішуватися з погляду потреби. Якщо в мові-реципієнті для позначення поняття немає власного слова, то можна послуговуватися запозиченим. Якщо поняття може бути виражене словом, наявним у мові-реципієнті, то саме йому має віддаватися перевага, а не його дублетові-за-позицієнню. Надмірне вживання іношомовних слів робить мову малозрозумілою, перетворює її на жаргон.

Висновки. Результати проведеного дослідження можна застосовувати у сфері мовознавства та літературознавства, оскільки проблема засмічення мови варваризмами має досить велику традицію і постійно привертає увагу вітчизняних і зарубіжних лінгвістів.

Перспектива дослідження полягає у подальшому аналізі процесів запозичення іношомовної лексики та засмічення мови варваризмами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Архипенко Л.М. Своєрідність сучасної мовної ситуації процесу запозичення англіцизмів [Електронний ресурс] / Л.М. Архипенко. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74054/22Arhipenko.pdf?sequence=1>
2. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства / Ю.О. Карпенко. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2006. – 257 с.
3. Проблеми освоєння запозичених мовних одиниць [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=60944>
4. Словник-довідник з українського літературного слововживання / [уклад. С.І.Головашук]. – К. : Рідна мова, 2000. – 448 с.
5. Словник іношомовних слів / [уклад. С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута]. – К. : Наукова думка, 2000. – 662 с.
6. Стилїстика ділової мови. Вживання іношомовних слів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – http://labook.com.ua/book_stilistika-dilovo-movi_672/12_-9.-uzhivannya-nshomovnih-slv
7. Сучасний словник іношомовних слів / [за ред. Н.В. Тучиної]. – Х. : Торсінг плюс, 2007. – 767 с.
8. Ющук І.П. Українська мова / Лексичні запозичення : підручник / І.П. Ющук. – К. : “Либідь”, 2004. – 639 с.

АННОТАЦІЯ

ПРОБЛЕМА ЗАСОРЕННЯ ЯЗЫКА ВАРВАРИЗМАМИ

Необходимость выявления факторов заимствования и использования варваризмов обуславливает актуальность темы статьи. В лексике эволюционные процессы происходят непрерывно и особенно интенсивно, поэтому изучение изменений словарного состава остается одним из самых актуальных направлений языковедческих исследований. Целью данной работы является исследование проблемы засорения языка варваризмами. Исследование темы статьи осуществлено на основе методов анализа, сравнения и аргументации. В статье проанализированы явления заимствования иноязычной лексики на материале современного английского языка; выявлено, что одним из важнейших источников обогащения словарного состава любого языка есть заимствования из других языков; доказано, что рост словарных ресурсов литературных языков вследствие заимствований и калек является одним из самых выразительных явлений литературного развития. В статье освещено понятие варваризм. Вопросы теории и практики применения варваризмов постоянно находятся в по-

зрения лингвистов, интерес к их исследованию продолжает расти, при этом межъязыковые контакты рассматриваются как один из важнейших факторов, влияющих на изменения и развитие отдельных языков. В статье указаны основные причины употребления варваризмов и объяснено важность умения различать заимствованные и не заимствованные слова за их правописанием. Указаны основные причины употребления варваризмов и активные области применения. Отмечено, что одним из самых активных сфер привлечения новой иноязычной лексики, а в частности варваризмов, являются средства массовой информации. Варваризмы также встречаются в сфере рекламы, образования и науки, спорта, музыкальной культуры, информатики и вычислительной техники. Доказано, что характерной чертой современных языковых процессов является широкое использование английских варваризмов, обоснованно причину широкого заимствования англицизмов и указано пределы их применения в языке-реципиенте. В статье освещены вопросы корректного использования варваризмов. Практическая значимость состоит в применении результатов исследования в области языкознания и литературоведения, поскольку проблема засорения языка варваризмами имеет достаточно большую традицию и постоянно привлекает внимание отечественных и зарубежных лингвистов.

Ключевые слова: заимствование, варваризм, исследование, лингвистика, лексика, словарный запас, семантика.

SUMMARY

PROBLEM OF LANGUAGE CONNECTION WITH BARBARISM

The need to identify factors of borrowing and use of barbarisms is the pressing topic of the article. In the vocabulary of evolutionary processes occur continuously and particularly intense because the study of vocabulary change remains one of the most pressing areas of linguistic research. The aim of this work is to study the problem of clogging language with barbarisms. Research topics article is based on the methods of analysis, comparison and reasoning. The article analyzes the phenomenon of borrowing foreign language vocabulary on the material of modern English; it is found that one of the major sources of enriching the vocabulary of any language are borrowings from other languages; it is proved that the growth of literary language dictionary resources as a result of borrowing is one of the most expressive phenomena of language and literary development. In the article there is represented the concept of barbarism. The problems of the theory and practice of barbarisms constantly in sight linguists interested in their research continues to grow, with interlingual contacts to be one of the most important factors affecting the change and development of individual languages. The article states the main reasons the use barbarisms and explains the importance of the ability to distinguish borrowed and unborrowed words according to their spelling. There are specified main reasons for the use of barbarisms and the most active applications. It is noted that one of the most active area of attracting new foreign language vocabulary, particularly barbarisms is the media. Barbarisms are also found in advertising, education and science, sports, music culture, science and computer technology. It is proved that the characteristic feature of the modern language processes is the wide use of English barbarisms, it is proved the reason of wide borrowing of Anglicisms and it is specified limits of their use in the language of the recipient. The article highlights the issue of the correct use of barbarisms. The practical significance lies in the application of research results in the field of linguistics and literature, because the problem of clogging barbarisms language has a very great tradition and always attracts the attention of domestic and foreign linguists.

Key words: loan, barbarisms, research, linguistics, language, vocabulary, semantics.

УДК 911.3

ОЦІНКА ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОЇ, МУЗЕЙНОЇ ТА АРХІВНОЇ МЕРЕЖІ УКРАЇНИ

ПОПОВИЧ Н.Ф., ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., МОРГУН А.В.
Мукачівський державний університет

Актуальність. Тема дослідження обумовлена необхідністю оцінки питань становлення та розвитку інформаційно-бібліотечної, музейної та архівної мережі України. Актуальним завданням є окреслення ролі об'єктів культури у формуванні ефективної державної політики України, розробка теоретико-методологічних засад щодо аналізу інформаційно-бібліотечної, музейної та архівної справи.

Мета. Метою статті є оцінка сучасних підходів до формування, становлення та розвитку інформаційно-бібліотечної, музейної та архівної мережі України. Виходячи із поставленої мети ставляться такі завдання: оцінити стан розвитку бібліотечної системи України; нормативно-правову базу регулювання державний бібліотечний фонд України; роль бібліотек у розробці державної стратегії України в галузі інформаційної безпеки; проаналізувати діяльність Української бібліотечної асоціації; основні напрями музейної діяльності в Україні; проекти розвитку музейної галузі України; систему архівних установ України; використання сучасних інформаційних технологій в діяльності бібліотек, музеїв, архівів; інноваційних заходів щодо змісту, організації, технології, форм і методів інформаційної діяльності цих установ.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>